

Cea mai complexă acțiune desfășurată de armata română în timpul Campaniei din anul 1916 a fost operația de apărare de la Argeș - Neajlov, cunoscută în istorie sub denumirea de **bătălia Bucureștiului**. La baza acesteia a stat concepția Comandamentului suprem român care urmărea ca, prin aplicarea unei manevre pe direcții interioare, să nimicească principalele forțe inamice pătrunse între Carpații Meridionali și Dunăre, să oprească ofensiva adversarului, iar, ulterior, să reia acțiunile ofensive eliberatoare. Forțele inamice, aflate sub comanda generalului Falkenhayn, erau compuse din mari unități germane, austro-ungare, bulgare și turce. Prin aplicarea unei manevre strategice concentrice, acestea au urmărit să nimicească principalele forțe române aflate între Carpații Meridionali și Dunăre, să ocupe capitala și, astfel, să determine scoaterea din război a României. În comparație cu alte operații similare din acea vreme, **bătălia de la Argeș - Neajlov a depășit – ca dezvoltare în spațiu și timp, complexitate și miza angajată – multe dintre ripostele de tip contralovitură executate în epoca respectivă. Grupul de armate român s-a aflat sub comanda generalului Constantin Prezan, care, la 17 noiembrie, a declanșat ofensiva, acțiunea desfășurându-se pe un front de 150 km. Deși la un moment dat au existat autentici sorți de izbândă, acțiunea a avut un deznodământ nefavorabil. Frontul românesc s-a prăbușit în seara zilei de 20 noiembrie, când s-a dispus retragerea generală spre est. În cele patru zile ale bătăliei, pierderile armatelor române s-au ridicat la aproximativ 20.000 de militari (morți, răniți și prizonieri) și 100 de tunuri. Dintre cauzele care au determinat pierderea bătăliei de apărare a Bucureștiului, cea mai importantă a fost dotarea inferioară în armament și mijloace de luptă a trupelor române. La aceasta s-au adăugat starea avansată de epuizare a militarilor, lipsa de angajare a marilor unități ruse, precum și capturarea de către inamic a planurilor de operații ale armatei române. În perspectiva întregului război, **bătălia de la Argeș-Neajlov a fost un moment de maximă angajare a oștirii și a determinat mutarea autorităților, a regelui și a guvernului la Iași – orașul moldovean devenind capitala temporară a României. Puterile Centrale nu și-au atins scopul. Trupele române, reorganizate și reechipate cu sprijinul misiunii militare franceze, au obținut, în anul următor, victoriile de la Mărăști, Mărășești și Oituz și, la sfârșitul anului 1918, au atins obiectivul final, desăvârșirea unității naționale a românilor.****

La 90 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial, Muzeul Militar Național a organizat o acțiune de reconstituire istorico-militară a unui moment din **bătălia Bucureștiului**. Amănunte despre activitatea ce se va desfășura sâmbătă, 2 septembrie, în apropierea forturilor Mogoșoaia, am aflat de la directorul muzeului, colonelul dr. VASILE POPA.

LUPTA LA FORTUL MOGOȘOAI

Vrem să găsim noi formule de prezentare a istoriei militare

Colonel dr. Vasile POPA

■ Domnule colonel, de unde ideea reconstituirii?

– În activitățile culturale din Europa Centrală și Occidentală, acest tip de acțiuni, cu impact deosebit asupra publicului, se organizează frecvent. Ele pornesc de la ideea de comemorare a unor evenimente istorico-militare, de omagiere a ostașilor căzuți pe câmpul de luptă și de punere în valoare a monumentelor, construcțiilor și siturilor istorice. Reconstituirile istorico-militare reprezintă noi moduri de abordare a trecutului istoric, prin evenimente de tipul *living history*, și se adresează publicului larg, cu precădere celui tânăr. Prin urmare, ideea nu ne aparține, ci am... *împrumutat-o*. Pentru prima dată, încercăm să creăm și noi, evident la o scară mai redusă și după posibilitățile noastre, o astfel de reconstituire istorică.

■ Ce structuri s-au implicat în organizarea acțiunii de la Mogoșoaia?

– Concepția este a noastră, a specialiștilor muzeului. Dar, pentru punerea ei în practică, am solicitat sprijin mai multor structuri, care au răspuns prompt și au dorit să se implice în acest proiect. Centrul 48 Comunicații și Informatică Strategice a pus la dispoziție locația unde se va desfășura acțiunea și multe materiale și amenajări specifice: corturi, pături metalice și pături pentru tabără; loc de servit masa; posibilitatea de pregătire a hranei; poligon de tragere. De asemenea, împreună cu specialiștii muzeului, personalul desemnat de colonelul Ion Cereceanu, comandantul centrului, va amenaja două standuri de prezentare a istoriei forturilor din jurul capitalei și a istoricului transmisiunilor în armata română. Direcția Reprezentare Patrimoniu și Asistență Socială, care coordonează întreaga activitate, ne va sprijini și prin punerea la dispoziție a autovehiculelor necesare transportului materialelor și al persoanelor care vor să vadă reconstituirea. Am atras în această activitate și Asociația *Stindard* și Grupul de reconstituire al Regimentului 6 Dorobanți *Mihai Viteazul*. Casa de filme *MEDIAPRO Pictures* va realiza efectele pirotehnice și ne va împrumuta o parte din uniforme de recuzită. Mai contăm pe sprijinul fanfarei Regimentului 30 Gardă *Mihai Viteazul* și al Grupului artistic *Tinemar* al Cercului Militar Mangalia, condus de profesorul Constantin Ștefănescu.

■ De cât timp ați avut nevoie pentru pregătirea acestei activități?

– Aproximativ, două luni. Mai întâi, a fost pregătită teoretic, de un colectiv coordonat de către domnul profesor Horia Șerbănescu, cercetător în cadrul muzeului. Apoi, am trecut la amenajarea din teren, pentru că am dorit să realizăm atmosfera câmpului de luptă din 1916.

■ Care sunt principalele momente ale reconstituirii?

– Activitatea va începe vineri, 1 septembrie, odată cu sosirea participanților, cazarea și echiparea acestora în uniforme de epocă.

Seara, în Parcul *Carol*, va avea loc un mic spectacol, susținut de Grupul *Tinemar* și de fanfara Regimentului 30 Gardă. Spectatorilor li se vor distribui pliante, pentru a-i invita la acțiunea de a doua zi. După spectacol, participanții se vor deplasa, cu torțe, la Mormântul Ostașului Necunoscut, apoi se vor retrage la locul de cazare. Aș dori să menționez faptul că, inițial, activitatea de vineri a fost planificată a se desfășura în centrul capitalei. Din Piața Palatului s-ar fi plecat într-un marș cu torțe până la Mormântul Ostașului Necunoscut. Din păcate, propunerea noastră nu a putut fi aprobată de Primăria Capitalei, deoarece, după cum se știe, în luna septembrie se va desfășura Congresul Francofoniei. Acțiunea de sâmbătă va începe la ora 11.00 și se va desfășura pe parcursul unei ore și jumătate. Pentru deplasarea persoanelor care doresc să meargă la locul de desfășurare a acesteia, vom organiza un punct de plecare la muzeu. Fiecare fază a acțiunii va fi comentată și explicată spectatorilor de către un specialist al muzeului. Apoi, publicul va avea acces în "zona de luptă" și va vizita două ateliere în care sunt prezentate acțiuni specifice serviciului religios și serviciului sanitar. Va fi prezentat istoricul sistemului de fortificații al cetății București, ridicat în jurul capitalei în

ultimele decenii ale secolului al XIX-lea, dar și turul tunelurilor subterane ale Fortului Mogoșoaia. Un alt moment atractiv, pe lângă vizitarea "câmpului de luptă", va fi prezentarea modului de instruire a trupelor după regulamentele de atunci, elemente din instrucția de front, mânănuiri de armă, utilizarea diferitelor categorii de echipament, demonstrații de tragere cu diferite categorii de armament. Se va prezenta și modul în care se desfășurau cercetarea, ofensiva, apărarea

în Primul Război Mondial, iar vizita se va încheia cu tradiționala fasole cu costiță, preparată la bucătăria de campanie.

■ Cine vor fi actorii?

– Militari români și străini. Vor fi patru grupuri a câte 15 persoane. Pe scurt, filmul reconstituirii este următorul: *trupele române* se vor confrunta cu ostașii *Puterilor Centrale* (germani, austro-ungari, bulgari, turci). Se va simula o înaintare a forțelor *Puterilor Centrale* pe două direcții. *Trupele române* se vor afla pe un aliniament circular de apărare și vor răspunde cu foc de puști și mitraliere. *Centralii* se opresc, ocupă o poziție de apărare și răspund cu foc de infanterie. După bombardarea artileriei inamice, *românii* se pregătesc să atace – pe două linii, după regulamentul de luptă din 1912 – o formațiune a *Puterilor Centrale*, dar fiind atacați din flancuri sunt nevoiți să bată în retragere. În urma unei scurte lupte, *trupele române* se retrag înfrânte de pe terenul de bătălie. Sperăm ca efectele pirotehnice, armamentul folosit (puști Mosin-Nagant și ZB, mitraliere Maxim, mortiere de tranșee și tunuri Schneider), ținuta de epocă, tranșeele, locașurile de tragere și adăposturile să creeze o imagine cât mai apropiată de realitățile câmpului de luptă din preajma Bucureștiului. Ne dorim ca totul să iasă bine, să facem o impresie bună publicului, dar și conducerii ministerului. Astfel, vom convinge și, în viitor, vom fi sprijiniți pentru a desfășura acțiuni/reconstituiri de mai mare amploare.

■ În ultima perioadă, muzeul a abordat o altă manieră de desfășurare a activităților organizate. Care este scopul?

– Vrem să găsim noi formule de prezentare a istoriei militare. Dorim să atragem tinerii, să le trezim interesul pentru cunoașterea istoriei și a armatei. Implicându-i în desfășurarea anumitor activități și prezentându-le acțiuni de genul reconstituirilor, considerăm că vom reuși să le stărnim interesul și să-i ținem aproape de

✉ Irina-Mihaela NEDELICU
Foto: Eugen MIHAI